

ПОГОДЖЕНО

Протокол засідання педагогічної ради
від «01» лютого 2023 № 6

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ
від «02» лютого 2023 № 21

ПОЛОЖЕННЯ

про академічну доброчесність учасників освітнього процесу

Запорізької гімназії № 75 Запорізької міської ради

I. Загальні положення

1.1. Положення про академічну доброчесність у Запорізькій гімназії №75 Запорізької міської ради (далі – Положення) закріплює норми та правила етичної поведінки, професійного спілкування між педагогічними працівниками Запорізькій гімназії №75 Запорізької міської ради (далі ЗГ №75) та здобувачами повної загальної середньої освіти.

1.2. Положення розроблено на основі основі Конвенції ООН «Про права дитини» (1989), Конституції України, Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про авторське право і суміжні права», «Про видавничу справу», «Про запобігання корупції», Цивільного Кодексу України, Статуту Запорізької гімназії № 75, Правил внутрішнього розпорядку ЗГ № 75, Колективного договору та інших нормативно-правових актів чинного законодавства України та нормативних (локальних) актів ЗГ №75.

1.3. Відповідно до Конституції України громадяни України мають право на працю, тобто на одержання гарантованої роботи з оплатою праці відповідно до її кількості та якості і не нижче встановленого державою мінімального розміру, включаючи право на вибір професії, роду занять і роботи відповідно до покликання здібностей, професійної підготовки, освіти та з урахуванням суспільних потреб.

У закладі освіти трудова дисципліна ґрунтується на свідомому виконанні працівниками своїх трудових обов'язків і є необхідною умовою організації ефективної праці і освітнього процесу.

Трудова дисципліна забезпечується методами переконання та заохочення до сумлінної праці. До порушників дисципліни застосовуються заходи дисциплінарного та громадського впливу.

1.4. Мета Положення полягає у дотриманні високих професійних стандартів в усіх сферах діяльності ЗГ №75 (освітній, науковій, виховній тощо), підтримки особливих взаємовідносин між педагогічними працівниками та здобувачами повної загальної середньої освіти, запобігання порушення академічної доброчесності.

1.5. Педагогічні працівники та здобувачі повної загальної середньої освіти, усвідомлюючи свою відповідальність за неналежне виконання функціональних обов'язків, формування сприятливого академічного середовища для забезпечення дієвої організації освітнього процесу, розвитку інтелектуального, особистісного потенціалу, підвищення престижу ЗГ №75 зобов'язуються виконувати норми даного Положення.

1.6. Норми цього Положення закріплюють правила поведінки безпосередньо у трьох основних сферах – освітній (навчальній), науковій та виховній (морально-психологічний клімат у колективі).

II. Поняття та принципи академічної доброчесності

2.1. Академічна доброчесність — це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

2.2. Для забезпечення академічної доброчесності в ЗГ № 75 необхідно дотримуватися наступних принципів:

1. демократизму;
2. законності;
3. верховенства права;
4. соціальної справедливості;
5. пріоритету прав і свобод людини і громадянина;
6. рівноправності;

7. гарантування прав і свобод;
8. науковості;
9. професіоналізму та компетентності;
10. партнерства і взаємодопомоги;
11. поваги та взаємної довіри;
12. відкритості і прозорості;
13. відповідальності за порушення академічної доброчесності.

2.3. Запорізька гімназія № 75 здійснює свою діяльність окремо від політичних уподобань, партій, релігійних об'єднань та рухів у будь-якій формі організації.

2.4. Етика та академічна доброчесність забезпечуються **всіма учасниками освітнього процесу** шляхом:

- дотримання Конвенції ООН «Про права дитини», Конституції, законів України;
- утвердження позитивного іміджу гімназії, примноження її традицій;
- дотримання етичних норм спілкування на засадах партнерства, взаємоповаги, толерантності стосунків;
- запобігання корупції, хабарництву;
- збереження, поліпшення та раціонального використання навчально-матеріальної бази гімназії;
- дотримання спеціальних законів за порушення академічної доброчесності та даного Положення, зокрема, посилення на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей;
- дотримання норм про авторські права;
- надання правдивої інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності;
- невідворотності відповідальності з підстав та в порядку, визначених відповідно Законом України «Про освіту» та іншими спеціальними законами.

2.5. Дотримання академічної доброчесності **педагогічними працівниками** передбачає:

1. дотримання норм Конституції України;
2. дотримання норм чинного законодавства України в сфері освіти;

3. дотримання загальноприйнятих етичних норм;
4. дотримання норм законодавства України про авторське право;
5. посилання на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей;
6. дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
7. надання достовірної інформації про методики і результати досліджень, джерела використаної інформації та власну педагогічну (науково-педагогічну, творчу) діяльність;
8. контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти;
9. нерозголошення конфіденційної інформації, з обмеженим доступом та іншого виду інформації відповідно до вимог законодавства в сфері інформації та звернення громадян;
10. надання достовірної інформації;
11. об'єктивне оцінювання результатів навчання;
12. надання якісних освітніх послуг з використанням в практичній професійній діяльності інноваційних здобутків в галузі освіти;
13. обов'язкової присутності, активної участі на засіданнях педагогічної ради та колегіальної відповідальності за прийняті управлінські рішення;
14. незалежності професійної діяльності від політичних партій, громадських і релігійних організацій;
15. підвищення професійного рівня шляхом саморозвитку і самовдосконалення, проходження вчасно курсової підготовки;
16. дотримання правил внутрішнього розпорядку, трудової дисципліни, корпоративної етики;
17. несення відповідальності за порушення академічної доброчесності;
18. негайне повідомлення адміністрації ЗГ № 75 у разі отримання для виконання рішень чи доручень, які є незаконними або такими, що становлять загрозу захищеним законом правам, свободам чи інтересам окремих громадян, юридичних осіб, державним або суспільним інтересам.

2.6. Дотримання академічної *добročесності здобувачами повної загальної середньої освіти* передбачає:

1. дотримання норм Конституції України;
2. дотримання норм чинного законодавства України в сфері освіти;
3. дотримання загальноприйнятих етичних норм;
4. дотримання норм законодавства України про авторське право;
5. повагу до педагогічних працівників;
6. самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливим освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їх індивідуальних потреб і можливостей);
7. посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
8. дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
9. надання достовірної інформації про результати власної навчальної діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.
10. подання на оцінювання лише самостійно виконаної роботи, що не є запозиченою або переробленою з іншої, виконаної третіми особами;
11. присутність на всіх навчальних заняттях, окрім випадків, викликаних поважними причинами;
12. несення відповідальності за порушення академічної доброчесності;
13. негайне повідомлення адміністрації гімназії №75 у разі отримання для виконання рішень чи доручень, які є незаконними або такими, що становлять загрозу захищеним законом правам, свободам чи інтересам окремих громадян, юридичних осіб, державним або суспільним інтересам.

III. Організація роботи Комісії з питань академічної доброчесності

3.1. Комісія з питань академічної доброчесності та етики педагогічних працівників – незалежний орган для розгляду питань, пов'язаних із порушенням Положення та моніторингу щодо взаємного дотримання усіма

учасниками освітнього процесу морально-етичних норм поведінки та правових норм цього Положення.

3.2. Комісія наділяється правом одержувати і розглядати заяви щодо порушення цього Положення та надавати пропозиції адміністрації закладу щодо накладання відповідних санкцій.

3.3. У своїй діяльності Комісія керується Конституцією України, законодавством в сфері освіти та загальної середньої освіти, нормативно-правовими актами Міністерства освіти і науки України, Статутом та Правилами внутрішнього розпорядку ЗГ № 75, чинним законодавством та цим Положенням.

3.4. Склад Комісії затверджується наказом директора гімназії за поданням рішення педагогічної ради. Строк повноважень Комісії становить 3 роки. До складу Комісії за посадами входять: заступники директора з навчально-виховної роботи, голова профспілки, керівники шкільних методичних об'єднань, представники батьківської громадськості та учнівського самоврядування.

3.5. Будь-який працівник чи здобувач освіти закладу може звернутися до Комісії із заявою про порушення норм цього Положення, внесення пропозицій або доповнень.

3.7. Головою Комісії є директор гімназії, заступником - голова профспілкового комітету, секретар призначається з числа членів Комісії. Голова Комісії веде засідання, підписує протоколи та рішення тощо. За відсутності Голови його обов'язки виконує заступник. Повноваження відносно ведення протоколу засідання, технічної підготовки матеріалів до розгляду їх на засіданні тощо здійснює секретар.

3.8. Організаційною формою роботи Комісії є засідання. Засідання можуть бути чергові, що проводяться у строки, визначені планом роботи, та позачергові, що скликаються при необхідності вирішення оперативних та нагальних питань.

Рішення приймаються відкритим голосуванням. Рішення вважається прийнятим, якщо за нього проголосувало більше половини присутніх на засіданні Комісії.

3.8. Засідання Комісії оформляється протоколом, який підписує голова та секретар.

3.9. Комісія не менше одного разу на рік звітує про свою роботу перед педагогічною радою гімназії.

3.10. Будь-який учасник освітнього процесу, якому стали відомі факти порушення норм цього Положення чи підготовки про можливість такого порушення, повинен звернутися до голови або секретаря Комісії з письмовою заявою на ім'я її голови. У заяві обов'язково зазначаються особисті дані заявника (П.І.Б., контактні дані: адреса, телефон, місце роботи, посада, клас, особистий підпис). Анонімні заяви чи заяви, викладені в некоректній формі, Комісією не розглядаються.

3.11. На засідання Комісії запрошуються заявник та особа, відносно якої розглядається питання щодо порушення Кодексу академічної доброчесності.

3.12. За результатами проведених засідань Комісія готує вмотивовані рішення у вигляді висновків щодо порушення чи не порушення норм цього Положення. Зазначені висновки носять рекомендаційний характер, подаються директору для подальшого вживання відповідних заходів морального, дисциплінарного чи адміністративного характеру.

3.13. Повноваження Комісії:

1. одержувати, розглядати, здійснювати аналіз заяв щодо порушення норм цього Положення та готувати відповідні висновки;
2. залучати до своєї роботи експертів з тієї чи іншої галузі, а також використовувати технічні і програмні засоби для достовірного встановлення фактів порушення норм академічної доброчесності за поданою заявою;
3. проводити інформаційну роботу щодо популяризації принципів академічної доброчесності та професійної етики педагогічних працівників та здобувачів вищої освіти;
4. готувати пропозиції щодо підвищення ефективності впровадження принципів академічної доброчесності в освітню та виховну діяльність ;

5. надавати рекомендації та консультації щодо способів і шляхів більш ефективного дотримання норм цього Положення;
6. інші повноваження відповідно до вимог чинного законодавства України та нормативних (локальних) актів ЗГ № 75.

IV. Відповідальність за порушення академічної доброчесності

4.1. За порушення норм цього Положення учасники освітнього процесу притягуються до відповідальності згідно вимог чинного законодавства України.

4.2. Порушенням академічної доброчесності згідно ст.42 п. 4 Закону України «Про освіту» вважається:

1. *академічний плагіат* – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості), та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства;
2. *самоплагіат* – оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів, як нових наукових результатів;
3. *конфлікт інтересів* - наявність у особи приватного інтересу у сфері, в якій вона виконує свої службові чи представницькі повноваження, що може вплинути на об'єктивність чи неупередженість прийняття нею рішень, або вчинення чи невчинення дій під час виконання зазначених повноважень.
4. *фабрикація*– вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях;
5. *фальсифікація* – свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень;
6. *списування* – використання письмових робіт із зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання;
7. *обман*– надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітньої процесу; формами

обману є, зокрема, академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація та списування;

8. *хабарництво* – надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі.
9. *приватний інтерес* – будь-який майновий чи немайновий інтерес особи, у тому числі зумовлений особистими, сімейними, дружніми чи іншими позаслужбовими стосунками з фізичними чи юридичними особами, у тому числі ті, що виникають у зв'язку з членством або діяльністю в громадських, політичних, релігійних чи інших організаціях.
10. *службова недбалість* – невиконання або неналежне виконання службовою особою своїх службових обов'язків через несумлінне ставлення до них, що завдало істотної шкоди охоронюваним законом правам, свободам та інтересам окремих громадян, державним чи громадським інтересам або інтересам окремих юридичних осіб.
11. *зловживання впливом* – пропозиція, обіцянка або надання неправомірної вигоди особі, яка пропонує чи обіцяє (погоджується) за таку вигоду або за надання такої вигоди третій особі вплинути на прийняття рішення особою, уповноваженою на виконання функцій держави.
12. *необ'єктивне оцінювання* – свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти.
13. Види академічної відповідальності за конкретне порушення академічної доброчесності визначають спеціальні закони та внутрішнє Положення закладу освіти.

Порушення академічної доброчесності	Суб'єкти порушення	Обставини та умови порушення академічної доброчесності	Наслідки і форма відповідальності	Орган/посадова особа, який приймає рішення про призначення виду відповідальності
Списування	Здобувачі освіти	-самостійні роботи;	Повторне письмове	Учителі-предметники

		-контрольні роботи; -моніторинги якості знань	проходження оцінювання Термін - 1 тиждень або повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми	
		екзамен (ДПА);		Атестаційна комісія
		I етап(шкільний) Всеукраїнських учнівських олімпіад, конкурсів;	Робота учасника анулюється, не оцінюється У разі повторних випадків списування учасник не допускається до участі в інших олімпіадах, конкурсах	Оргкомітет, журі
Необ'єктивне оцінювання результатів навчання здобувачів освіти	Педагогічні працівники	Свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання: -усні відповіді; -домашні роботи; -контрольні роботи; -лабораторні та практичні роботи: -ДПА; -тематичне оцінювання; -моніторинги; -олімпіадні та конкурсні роботи	Педагогічному працівнику рекомендується опрацювати критерії оцінювання знань. Факти систематичних порушень враховуються при встановленні кваліфікаційної категорії, присвоєнні педагогічних звань	Адміністрація закладу, атестаційні комісії усіх рівнів
Обман: Фальсифікація Фабрикація Плагіат	Педагогічні працівники як автори	Навчально-методичні освітні продукти, створені педагогічними працівниками:	У випадку встановлення порушень такого порядку як спотворене представлення у	Педагогічна та методичні ради закладу, методична рада методичного

		-методичні рекомендації; -навчальний посібник; -навчально-методичний посібник; -наочний посібник; -практичний посібник; -навчальний наочний посібник; -збірка; -методична збірка; -методичний вісник; -стаття; -методична розробка	методичних розробках, публікаціях чужих розробок, ідей, синтезу або компіляції чужих джерел, використання Інтернету без посилань, фальсифікація наукових досліджень, неправдива інформація про власну освітню діяльність є підставою для відмови в присвоєнні або позбавленні раніше присвоєного педагогічного звання, кваліфікаційної категорії;	кабінету, атестаційна комісія
--	--	--	---	-------------------------------

4.3. За порушення правил академічної доброчесності педагогічні працівники притягуються до таких форм відповідальності:

1. дисциплінарна;
2. адміністративна та кримінальна;
3. відмова у встановленні педагогічної категорії чи присвоєнні педагогічного звання;
4. позбавлення встановленої педагогічної категорії чи присвоєного педагогічного звання;
5. інші форми відповідно до вимог чинного законодавства України.

Порушення норм цього Положення може передбачати накладання санкцій, в т.ч. звільнення з ЗГ № 75, за поданням Комісії з питань академічної доброчесності.

4.4. За порушення правил академічної доброчесності здобувачі повної загальної середньої освіти притягуються до таких форм відповідальності:

1. повторне проходження оцінювання (контрольної роботи, семестрового тощо);
2. повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми;
3. попередження.

V. Попередження, виявлення та встановлення фактів порушення етики академічної доброчесності

5.1. Для попередження недотримання норм та правил академічної доброчесності в ЗГ № 75 використовується наступний комплекс профілактичних заходів:

1. інформування здобувачів повної загальної середньої освіти, педагогічних працівників та батьків про необхідність дотримання правил академічної доброчесності, професійної етики;
2. при прийомі на роботу працівник знайомиться із даним Положенням під розписку після ознайомлення із правилами внутрішнього розпорядку гімназії.
3. Положення доводиться до батьківської громади, оприлюднюється на сайті гімназії;
4. адміністрація гімназії забезпечує попередження порушень академічної доброчесності шляхом семінарів, практикумів, консультацій та інших колективних та індивідуальних форм навчання з педагогічними працівниками щодо створення, оформлення ними методичних розробок (робіт) для публікацій, на конкурси різного рівня;
5. розповсюдження методичних матеріалів;
6. перевірка творчих робіт на предмет академічного плагіату;
7. посилення контролю вчителів, вчителів - учасників Малої академії наук, голів методичних об'єднань щодо правильного оформлення посилань на джерела інформації у разі запозичень ідей, тверджень, відомостей тощо;
8. експертна оцінка та (або) технічна перевірка (за допомогою спеціалізованих програмних засобів) щодо ознак академічного плагіату в дослідженнях, підготовлених до захисту тощо.

5.2. Порядок виявлення та встановлення фактів порушення академічної доброчесності визначається уповноваженим колегіальним органом управління закладу освіти з урахуванням вимог цього Закону та спеціальних законів.

Кожна особа, стосовно якої порушено питання про порушення нею академічної доброчесності, має такі права:

1. ознайомлюватися з усіма матеріалами перевірки щодо встановлення факту порушення академічної доброчесності;
2. подавати до них зауваження;
3. особисто або через представника надавати усні та письмові пояснення або відмовитися від надання будь-яких пояснень;
4. брати участь у дослідженні доказів порушення академічної доброчесності;
5. знати про дату, час і місце та бути присутньою під час розгляду питання про встановлення факту порушення академічної доброчесності та притягнення її до академічної відповідальності;
6. оскаржити рішення про притягнення до академічної відповідальності до органу, уповноваженого розглядати апеляції, або до суду.

Форми та види академічної відповідальності закладів освіти визначаються спеціальними законами.

За дії (бездіяльність), що цим Законом визнані порушенням академічної доброчесності, особа може бути притягнута до інших видів відповідальності з підстав та в порядку, визначених законом.

VI. Заключні положення

6.1. Це Положення затверджується рішенням педагогічної ради Запорізької гімназії № 75 та вводиться в дію наказом директора гімназії.

6.2. Учасники освітнього процесу мають знати Положення про академічну доброчесність. Незнання або нерозуміння норм цього Положення не є виправданням неетичної поведінки. Гімназія забезпечує публічний доступ до тексту Положення через власний офіційний сайт.

6.3.Зміни та доповнення до Положення можуть бути внесені будь-яким учасником освітнього процесу за поданням до педагогічної ради гімназії та вводяться в дію наказом директора гімназії.